

BÁO CÁO**Kết quả 03 năm thực hiện Chỉ thị số 12/CT-TTg
của Thủ tướng Chính phủ về tín dụng đen**

Thực hiện Công văn số 1053/BCA-CSHS ngày 31/03/2022 của Bộ Công an về việc sơ kết 03 năm thực hiện Chỉ thị số 12/CT-TTg ngày 25/4/2019 của Thủ tướng Chính phủ về “tín dụng đen”, Ban Bí thư Trung ương Đoàn báo cáo kết quả 03 năm thực hiện Chỉ thị số 12/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ trong hệ thống Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, cụ thể như sau:

1. Tình hình tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động “tín dụng đen”

Trong những năm gần đây, đặc biệt sau đại dịch COVID-19, tình hình tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động “tín dụng đen” xảy ra tại nhiều địa phương, gây ảnh hưởng đến an ninh, trật tự an toàn xã hội, kéo theo nhiều hệ lụy trong xã hội, gây bức xúc trong nhân dân. Thực tế cho thấy, “tín dụng đen” là hình thức cho vay, đi vay hoặc huy động vốn với lãi suất vượt quá mức lãi suất pháp luật quy định, được thực hiện bởi các cá nhân, nhóm người hoặc tổ chức kinh doanh dịch vụ tài chính, thường gắn với các hành vi đòi nợ, chiếm đoạt tài sản trái pháp luật.

Thủ đoạn hoạt động của các đối tượng thường lợi dụng kinh doanh dịch vụ cầm đồ, công ty cho vay tài chính để cho vay lãi nặng; rải tờ rơi, dán quảng cáo, đăng thông tin cho vay nợ trên Internet, mạng xã hội, thông qua các mạng di động, cho vay trực tuyến, vay qua ứng dụng hoặc lập các tài khoản, hội nhóm trên mạng xã hội (Zalo, Facebook)... để len lỏi, tiếp cận, mời chào số lượng lớn người có nhu cầu vay tiền mà không cần thế chấp tài sản, chỉ cần giấy tờ tùy thân, giải ngân ngay qua tài khoản ngân hàng... nhưng thu thêm nhiều khoản phí, tiền phạt trái pháp luật (thực chất là để lách số tiền lãi vượt ngưỡng theo quy định của pháp luật) hoặc cho vay lãi nặng dưới hình thức hụi, họ nhắm đến một bộ phận tiểu thương, người kinh doanh nhỏ lẻ, thanh thiếu niên, các đối tượng cần tiền “vay nóng”...

Hệ lụy của “tín dụng đen”, lợi dụng kinh doanh cầm đồ để hoạt động phạm tội là rất lớn, ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động bình thường trong lĩnh vực tài chính, ngân hàng; làm cho rất nhiều gia đình rơi vào hoàn cảnh khó khăn, phải tha phương cầu thực, gia đình mâu thuẫn, li tán; nhiều người không có khả năng trả nợ bị các đối tượng cho vay dồn ép lâm vào hoàn cảnh khó khăn ...; đồng thời là

điều kiện phát sinh, gia tăng hàng loạt loại tội phạm và tệ nạn xã hội như cố ý giết người, gây thương tích, gây rối trật tự công cộng, lừa đảo, cưỡng đoạt tài sản, đòi nợ thuê, bắt giữ người trái pháp luật...

Nguyên nhân của tình trạng trên xuất phát từ một bộ phận người dân có nhu cầu vay vốn không cần thế chấp tài sản, hình thức cho vay không cần nhiều thủ tục, không cần khai báo mục đích vay, chỉ cần thế chấp một số giấy tờ liên quan (sổ hộ khẩu, chứng minh nhân dân,...); do nhu cầu vay vốn làm ăn, kinh doanh trên thị trường hiện nay rất “nóng”. Mà thực tế, không phải người dân và doanh nghiệp nào cũng có thể dễ dàng tiếp cận được với các nguồn vốn của ngân hàng do các quy định chặt chẽ về thủ tục và tài sản thế chấp. Các đối tượng lợi dụng sự thiếu hiểu biết về pháp luật, khó khăn về kinh tế của một bộ phận người dân để dụ dỗ, lôi kéo. Không ít trường hợp vay tiền để sử dụng vào mục đích bất hợp pháp nên sẵn sàng vay tiền dù biết lãi suất cao. Bên cạnh đó, một bộ phận không nhỏ thanh thiếu niên sa vào các tệ nạn xã hội như: cờ bạc, cá độ, ma túy hoặc do nhu cầu bất hợp pháp nên tìm đến các cá nhân, cơ sở hoạt động “tín dụng đen”.

2. Công tác quán triệt, triển khai thực hiện Chỉ thị

Tiếp tục quán triệt sâu sắc Chỉ thị 12/CT-TTg ngày 25/4/2019 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động tín dụng đen, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tiếp tục triển khai, thực hiện có hiệu quả Kết luận số 44-KL/TW ngày 22 tháng 01 năm 2019 của Ban Bí thư về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị số 09-CT/TW ngày 01 tháng 12 năm 2012 của Ban Bí thư (khóa XI) về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc trong tình hình mới”; Kết luận số 13-KL/TW ngày 16/8/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 48-CT/TW, ngày 22/10/2010 của Bộ Chính trị khóa X về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống tội phạm trong tình hình mới; Chỉ thị số 28/CT-TTg ngày 30 tháng 6 năm 2017 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường đảm bảo an ninh, trật tự trong tình hình mới; Kết luận số 06-KL/TW ngày 10/6/2021 của Ban Bí thư về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 40-CT/TW của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tín dụng chính sách xã hội; phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và toàn dân tham gia đấu tranh phòng, chống tội phạm, vi phạm pháp luật nói chung và tội phạm, vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động “tín dụng đen” nói riêng, bảo vệ quyền, lợi ích và tài sản của người dân trong các hoạt động tín dụng, vay mượn chính đáng, hợp pháp¹.

Xác định vai trò, trách nhiệm của mình trong công tác đấu tranh phòng chống tội phạm nói chung và tội phạm tín dụng đen nói riêng là một trong những nhiệm vụ cần được ưu tiên trong công tác xây dựng lối sống lành mạnh cho tuổi

¹ Ban Bí thư Trung ương Đoàn đã ban hành Kế hoạch số 428-KH/TWĐTN-BTG ngày 10/8/2021 về thực hiện Kết luận số 13-KL/TW ngày 16/8/2021 của Bộ Chính trị; Kế hoạch số 458-KH/TWĐTN-VYSC chỉ đạo thực hiện tốt kết luận số 06-KL/TW ngày 10/6/2021 của Ban Bí thư Trung ương Đảng.

trở thời kỳ mới, Ban Bí thư Trung ương Đoàn đã ban hành công văn số 2460a-CV/TWĐTN-SDC ngày 27/3/2019 đề nghị Ban Thường vụ các tỉnh, thành Đoàn triển khai các giải pháp mở rộng tín dụng, góp phần hạn chế tín dụng đen.

Ban Bí thư Trung ương Đoàn đã chỉ đạo các cơ quan khối báo chí, xuất bản của Trung ương Đoàn tăng cường tuyên truyền về giáo dục, nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật của đoàn viên thanh niên, nâng cao cảnh giác về phương thức, thủ đoạn và hậu quả do “tín dụng đen” gây ra; thông tin, tuyên truyền về hình thức cho vay nặng lãi, thủ đoạn của các đối tượng cho vay nặng lãi gắn với hoạt động xã hội đen, nguy cơ tác hại của hoạt động này đã và đang gây hậu quả nghiêm trọng, ảnh hưởng xấu đến an ninh xã hội; phối hợp tốt với các tổ chức tín dụng đặc biệt là chi nhánh Ngân hàng chính sách xã hội các cấp tổ chức các hoạt động tập huấn, hội nghị, hội thảo liên quan đến các chính sách cho vay vốn, giải đáp khó khăn, vướng mắc trong thủ tục cho vay đối với đoàn viên, thanh niên và nhân dân; chủ động nắm bắt tình hình của thanh niên nghèo, gia đình gặp khó khăn tại địa phương để có giải pháp phối hợp với chính quyền, tổ chức đoàn thể để hỗ trợ, nhằm giúp đỡ đoàn viên, thanh niên không mắc vào bẫy “tín dụng đen”. Việc thông tin, tuyên truyền được lồng ghép trong các hoạt động của công tác Đoàn hàng năm như Chiến dịch Thanh niên tình nguyện hè, Tháng Thanh niên, Tháng Công nhân...

3. Kết quả 03 năm thực hiện Chỉ thị số 12/CT-TTg

3.1. Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật liên quan đến “tín dụng đen”

Công tác giáo dục pháp luật gắn với nội dung đấu tranh phòng, chống tội phạm, vi phạm pháp luật nói chung và tội phạm, vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động “tín dụng đen” nói riêng được các cấp bộ Đoàn triển khai đồng bộ, kết hợp giữa tuyên truyền chủ trương của Đảng, Nhà nước, Chính phủ về công tác phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến “tín dụng đen” với nhiệm vụ chính trị của địa phương, kết hợp giữa giáo dục đạo đức lối sống với giáo dục pháp luật thông qua nhiều hình thức từ truyền thống đến trực quan sinh động, qua các kênh thông tin của Đoàn, Hội, mạng xã hội để tuyên truyền, chuyển tải thông tin kịp thời đến cán bộ, đoàn viên, thanh niên.

Các cấp bộ Đoàn đã chủ động xây dựng các Kế hoạch chuyên đề, tổ chức và chỉ đạo các cấp bộ Đoàn sinh hoạt chuyên đề phổ biến về pháp luật liên quan đến hoạt động phòng ngừa tín dụng đen trong các đợt hoạt động cao điểm trong Tháng thanh niên, Chiến dịch Thanh niên tình nguyện hè, các đợt ra quân đấu tranh phòng, chống tội phạm đặc biệt là tội phạm tín dụng đen đến cán bộ, công chức, đoàn viên thanh niên và quần chúng nhân dân tại các địa phương².

² Tiêu biểu: Tỉnh đoàn Bình Thuận tổ chức 2.134 đợt tuyên truyền cho trên 122.500 lượt đoàn viên, thanh niên; tổ chức 372 đợt điều hành tuyên truyền, viết 414 tin, bài viết, phóng sự, hình ảnh về phòng chống tín dụng đen đăng trên các báo, đài và các trang website, fanpage của các địa phương, đơn vị; tổ chức 72 Hội nghị chuyên đề phổ

Bên cạnh đó, các cấp bộ Đoàn triển khai lồng ghép vào các buổi sinh hoạt Chi đoàn, Chi hội, Chi hội, các Câu lạc bộ về công tác giáo dục đạo đức lối sống, hình thành nếp sống văn minh - gia đình văn hóa, định hướng cho thanh niên sống có ước mơ, có hoài bão nhất là không vướng vào các tệ nạn xã hội; các buổi tập huấn, các buổi họp tổ tiết kiệm và vay vốn tại địa phương tạo điều kiện giúp người dân nắm bắt đầy đủ thông tin về chủ trương của Đảng, Nhà nước, quy định của ngành Ngân hàng về các chương trình chính sách tín dụng, cách thức tiếp cận vốn vay. Đồng thời, cảnh báo các thủ đoạn của các đối tượng, tổ chức cho vay nặng lãi cũng như những hệ lụy nặng nề mà tín dụng đen gây ra; vận động đoàn viên, thanh niên và Nhân dân không tham gia trực tiếp, gián tiếp các hoạt động liên quan đến tín dụng đen³.

Các cơ quan báo chí của Đoàn tích cực tuyên truyền về công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi, định hướng lối sống cho thanh thiếu niên trước những trào lưu, xu hướng mới, những hiện tượng tiêu cực.

Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đã phối hợp với Ngân hàng Chính sách xã hội và các hội đoàn thể tổ chức tuyên truyền, phát động “*Cuộc thi tìm hiểu về thực hiện Chỉ thị số 40-CT/TW ngày 22/11/2014 của Ban Bí thư khoá XI về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tín dụng chính sách xã hội*” năm 2019 và “*Cuộc thi tìm hiểu Chỉ thị số 40-CT/TW ngày 22/11/2014 và Kết luận số 06-KL/TW ngày 10/6/2021 của Ban Bí thư, gắn với nghiệp vụ chuyên môn và pháp luật về Công đoàn*” năm 2021. Thông qua Cuộc thi, các thí sinh tham gia đã được tuyên truyền, tìm hiểu về chính sách của Đảng, Nhà nước, về các giải pháp phòng chống tín dụng đen.

3.2. Công tác nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước trong phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động “tín dụng đen”

Đề chủ động phòng ngừa, đấu tranh có hiệu quả với tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến “tín dụng đen”, ngăn chặn nạn cho vay nặng lãi, hạn chế việc thanh niên tham gia vay vốn từ các nguồn tín dụng đen, giúp cho người nghèo và các đối tượng chính sách có điều kiện tự lực vươn lên, thay đổi nhận thức, sử dụng vốn có hiệu quả hơn, góp phần cải thiện, nâng cao chất lượng cuộc sống, các cấp bộ Đoàn đã phối hợp với Ngân hàng Chính sách xã hội thực hiện tốt nội

biến pháp luật về phòng, ngừa tín dụng đen cho hơn 8.000 cán bộ, công chức, đoàn viên thanh niên tại các địa phương, đơn vị. Tỉnh đoàn Hải Phòng thực hiện 193 nội dung tuyên truyền về phòng chống tội phạm, HIV/AIDS và tệ nạn xã hội, các hoạt động liên quan đến “tín dụng đen”.

³ Tỉnh đoàn Bình Thuận tổ chức 12 Hội nghị giao ban, cấp huyện tổ chức 400 Hội nghị giao ban chuyên đề phổ biến về pháp luật phòng, chống tín dụng đen, tuyên truyền các chính sách, pháp luật mới của Đảng, Nhà nước về phòng ngừa tín dụng đen trong cộng đồng. Tỉnh đoàn Hải Phòng triển khai tuyên truyền cho hơn 23.000 lượt đoàn viên thanh thiếu nhi. Tỉnh đoàn Bắc Giang tổ chức 1.326 lượt tuyên truyền trên website, địa chỉ mạng xã hội do tổ chức Đoàn quản lý, 1.252 hội nghị, sinh hoạt chi đoàn, ngoại khóa; 2600 lượt phát thanh trên hệ thống “Phát thanh thanh niên” tại cơ sở về phương thức, thủ đoạn và hậu quả do “tín dụng đen” gây ra. Tỉnh đoàn Tiền Giang tổ chức được 528 cuộc có 14.258 lượt đoàn viên, thanh thiếu niên tham dự.

dung hoạt động ủy thác; tăng cường chỉ đạo các huyện, thành Đoàn đôn đốc xóa “xã trắng” Tổ tiết kiệm và vay vốn do Đoàn Thanh niên quản lý, nâng cao nghĩa vụ và trách nhiệm của người vay vốn trong việc trả nợ tiền gốc, lãi hay ý nghĩa của việc tiết kiệm hàng tháng.⁴ Bên cạnh đó, một số tỉnh, thành đoàn đã tham mưu triển khai hiệu quả Quỹ hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp, như TP. Hồ Chí Minh, Đồng Tháp, Lâm Đồng, Hưng Yên, Thanh Hóa, Bắc Ninh, Bắc Giang...

Trung ương Đoàn đã chỉ đạo các tỉnh, thành Đoàn thường xuyên phổ biến, quán triệt về tình hình, yêu cầu nhiệm vụ phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động “tín dụng đen” cho cán bộ, đoàn viên, thanh niên, nhân dân; chấp hành nghiêm pháp luật về giao dịch, vay mượn, huy động, sử dụng vốn an toàn, nghiêm cấm tham gia hoạt động góp vốn, huy động vốn và môi giới, bao che, tiếp tay cho các đối tượng hoạt động “tín dụng đen”, cho vay lãi nặng, thành lập doanh nghiệp, hộ gia đình kinh doanh tài chính, dịch vụ cầm đồ, đòi nợ... vi phạm pháp luật, xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm. Vận động cán bộ, đoàn viên, thanh niên, nhân dân dân tham gia phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”, chủ động phát hiện, ngăn chặn các đối tượng phát, dán tờ rơi, quét sơn quảng cáo có liên quan đến cho vay, huy động vốn có dấu hiệu của hoạt động “tín dụng đen”.

Thành lập và duy trì các đội Thanh niên xung kích kịp thời bóc gỡ, xóa bỏ tờ rơi, biển dán quảng cáo dán, treo trên tường, cột điện, cột tín hiệu giao thông, cây xanh nơi công cộng về cho vay tài chính, cầm đồ làm ảnh hưởng đến mỹ quan đô thị, trật tự an toàn giao thông, an toàn xã hội; xây dựng đội ngũ tuyên truyền viên về phòng chống ma túy, tội phạm, phòng chống buôn bán người và tệ xã hội.

Kịp thời biểu dương, khen ngợi các tập thể, gương đoàn viên, thanh niên có thành tích xuất sắc trong phong trào phòng chống tội phạm “tín dụng đen”, tổ chức gặp mặt giới thiệu, tuyên dương, giao lưu các gương đoàn viên, thanh niên điển hình trong phong trào toàn dân bảo vệ An ninh Tổ quốc.

3.3. Công tác kiểm tra, thanh tra, xử lý các hành vi vi phạm đến hoạt động “tín dụng đen”

Bên cạnh công tác tuyên truyền, vận động đẩy lùi hoạt động tín dụng đen, Trung ương Đoàn đã tích cực triển khai công tác kiểm tra, giám sát công tác Đoàn, Hội, Đội gắn với kiểm tra, giám sát hoạt động ủy thác. Hàng năm từ Trung ương đến cơ sở các cấp bộ Đoàn đều ban hành kế hoạch kiểm tra, giám sát hoạt động ủy thác cho vay vốn Ngân hàng Chính sách xã hội, chỉ đạo các cơ sở đoàn xây dựng và thực hiện chương trình kế hoạch kiểm tra, giám sát. Cấp trung ương thực hiện kiểm tra, làm việc với 25-30 tỉnh, thành đoàn; cấp tỉnh thực hiện kiểm tra

⁴ Tính đến 31/3/2022, dư nợ do Đoàn Thanh niên quản lý là hơn 35.907 tỷ đồng qua 24.642 tổ tiết kiệm và vay vốn, đã cho 907.000 hộ gia đình chính sách và thanh niên vay vốn phát triển kinh tế, giải quyết việc làm; số dư tiền gửi đạt 1.914 tỷ đồng. Nguồn vốn vay từ Quỹ quốc gia về việc làm qua Trung ương Đoàn với hơn 75 tỷ đồng đã giải ngân cho 923 dự án, giải quyết việc làm cho 2.369 thanh niên.

100% huyện, thị, thành đoàn; cấp huyện thực hiện kiểm tra 100% Đoàn cấp xã, trung bình 500 lượt kiểm tra/năm để nắm bắt sát, đúng thực trạng tình hình hoạt động ủy thác, tháo gỡ những khó khăn vướng mắc, tồn tại, sai sót, vi phạm trong hoạt động dịch vụ ủy thác của các cấp bộ đoàn để điều chỉnh, tham mưu, đề xuất với Đoàn cấp trên và Ngân hàng có biện pháp chỉ đạo nhằm thực hiện tốt chương trình phối hợp giữa hai bên.

Đồng thời, Ban Thường vụ các tỉnh, thành đoàn chỉ đạo các quận, huyện, thành, thị đoàn tăng cường vai trò giám sát tại địa bàn khu dân cư, vận động đoàn viên, thanh niên, nhân dân tố giác, đấu tranh, kịp thời báo cho chính quyền địa phương về các cá nhân, tổ chức hoạt động “tín dụng đen”.

3.4. Công tác tổ chức thực hiện

Việc triển khai Chỉ thị 12/CT-TTg ngày 25/4/2019 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động tín dụng đen cùng gắn liền với việc triển khai các phong trào hành động cách mạng và các chương trình đồng hành với thanh niên của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.

Các cấp bộ Đoàn đã phát động, khuyến khích đoàn viên, thanh niên tích cực tham gia đảm bảo an ninh trật tự trên địa bàn dân cư; các tổ, đội thanh niên tình nguyện như như Đội tuyên truyền thanh niên, Đội thanh niên xung kích phát đã phát huy hiệu quả hoạt động trong tổ chức tuyên truyền phổ biến pháp luật nhất là công tác phòng, chống tội phạm đến tận khu phố, xóm ấp, những địa phương vùng sâu, vùng xa, vùng có điểm nóng; vận động thanh niên không tham gia cờ bạc, đá gà, đua xe trái phép, tội phạm liên quan như lừa đảo, lạm dụng tín nhiệm, cho vay lãi nặng... ; thành lập và duy trì các câu lạc bộ phòng chống tệ nạn xã hội, câu lạc bộ phòng chống ma túy, câu lạc bộ thanh niên với pháp luật. Mô hình “*Tuyến đường thanh niên tự quản về an ninh trật tự*”; “*Đội thanh niên xung kích tham gia giữ gìn trật tự an toàn giao thông*”, “*Tổ dân phố không có thanh thiếu niên mắc tệ nạn xã hội*”, câu lạc bộ thanh niên tình nguyện “*Thắp sáng niềm tin*” được triển khai, duy trì ở nhiều địa phương⁵. Tiếp tục duy trì, củng cố, xây dựng và nhân rộng các mô hình hoạt động có hiệu quả, điển hình tiên tiến tại cộng đồng trong tham gia phòng chống tội phạm như mô hình “*Hòm thư tố giác*”, hoạt động “*Tìm địa chỉ đen*” nhằm động viên đoàn viên, thanh niên tích cực tham gia phát hiện, tố giác tội phạm, cung cấp các thông tin có giá trị giúp cho lực lượng công an và các cơ quan chức năng kịp thời phát hiện, ngăn chặn và xử lý các hoạt động vi phạm pháp luật.

Các cơ sở Đoàn tích cực triển khai các công trình thanh niên gắn với việc tham gia xây dựng đô thị văn minh; xây dựng đường hoa, đường cờ thanh niên,

⁵ Theo báo cáo, cả nước có 17.363 đội thanh niên xung kích, thanh niên tự quản, tổ tuần tra thanh niên ở cơ sở với sự tham gia của 183.787 đoàn viên, thanh niên.

tuyên truyền nếp sống văn minh, ứng xử văn hóa trong thanh niên và nhân dân. Các công trình thanh niên “*Con đường bích họa*”, “*Cột điện nở hoa*” (vẽ và trang trí trên các cột điện) được thực hiện vừa giúp xây dựng vẻ mỹ quan đô thị vừa góp phần hạn chế các hoạt động tuyên truyền “tín dụng đen”. Tổ chức ra quân đồng loạt các hoạt động “*Ngày chủ nhật xanh*” để tổ chức thu gom, tháo gỡ các tờ rơi, bóc xóa quảng cáo trái phép liên quan đến “tín dụng đen” dán trên trụ điện, cột đèn, vách tường reo dán tại các khu công cộng, khu dân cư, trường học...

Công tác hướng dẫn, đồng hành với thanh niên lập nghiệp và hỗ trợ thanh niên tiếp cận các nguồn vốn vay khởi nghiệp, giải quyết việc làm được các cấp bộ Đoàn đẩy mạnh. Tổ chức “*Tuần lễ tư vấn giới thiệu việc làm*”, “*Ngày hội việc làm*” tư vấn việc làm miễn phí cho thanh niên, sinh viên, góp phần làm giảm số lượng thanh thiếu niên thất nghiệp, giảm nguy cơ phạm tội trong xã hội đặc biệt là các loại tội phạm liên quan đến “tín dụng đen”; giúp đỡ, vận động hàng trăm thanh thiếu niên thuộc nhóm nguy cơ phạm tội cao tham gia các hoạt động xã hội, tạo môi trường tốt để tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, tránh xa các tệ nạn xã hội⁶. Các cấp bộ Đoàn tập trung duy trì và phát triển mô hình dạy nghề tại chỗ; chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật; tiếp tục duy trì, thành lập mới hợp tác xã, tổ hợp tác “Thanh niên làm kinh tế”, “Thanh niên giúp nhau phát triển kinh tế”. Các cuộc thi về ý tưởng sáng tạo khởi nghiệp trong thanh niên được nhiều tỉnh, thành đoàn tổ chức qua đó giúp thanh niên tiếp cận các nguồn vốn vay từ nguồn vốn tín dụng chính sách, chương trình tín dụng ưu đãi hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp giai đoạn 2018 - 2022, nguồn vốn từ Quỹ Quốc gia về việc làm kênh Trung ương Đoàn⁷. Thông qua các hoạt động hỗ trợ đoàn viên, thanh niên vay vốn, phát triển kinh tế đã góp phần giảm tỷ lệ cán bộ, đoàn viên, thanh niên đi vay vốn bên ngoài, lãi suất cao liên quan đến hoạt động “tín dụng đen”.

Hàng năm, các cấp bộ Đoàn tổ chức các lớp tập huấn, phổ biến pháp luật chuyên đề về phòng chống tội phạm, tập huấn quy trình nghiệp vụ ủy thác cho cán bộ đoàn các cấp và tổ tiết kiệm và vay vốn về kiến thức, kinh nghiệm sản xuất, kinh nghiệm quản lý vốn vay, khuyến nông, khuyến lâm cho hơn 80.000 lượt cán bộ đoàn các cấp; tổ chức bồi dưỡng năng lực báo cáo viên, tuyên truyền viên các cấp về kỹ năng tuyên truyền phòng chống tội phạm, các hoạt động liên quan đến “tín dụng đen” gắn nội dung hoạt động Đoàn.

Bên cạnh đó, Đoàn Thanh niên còn chủ động phối hợp với các ban, ngành, đơn vị chức năng có liên quan thực hiện các chương trình nhằm góp phần ngăn chặn các hoạt động liên quan đến tín dụng đen. Phối hợp với ngành Giáo dục và

⁶ Các tỉnh, thành Đoàn đã tổ chức tư vấn hướng nghiệp cho 2.741.788 lượt thanh thiếu niên, giới thiệu việc làm cho 834.973 thanh niên, trong đó có 322.573 thanh niên có việc làm; Đoàn các cấp đã phối hợp tổ chức 2.048 lớp đào tạo nghề cho 102.600 đoàn viên. Tiêu biểu: Đồng Nai tổ chức hoạt động tư vấn hướng nghiệp, tư vấn tuyển sinh trực tuyến tại 30 trường, thu hút hơn 3.500 lượt học sinh tham gia, Quảng Ninh tổ chức chương trình trực tuyến tư vấn mùa thi, định hướng nghề nghiệp tại 31 điểm cầu cho gần 4.000 học sinh, đoàn viên thanh niên...

⁷ Hàng năm, Trung ương Đoàn tổ chức cuộc thi Dự án khởi nghiệp sáng tạo dành cho thanh niên thu hút trên 300 dự án tham gia từ khắp các tỉnh, thành Đoàn.

Đào tạo, Tòa án nhân dân các tỉnh, thành phố ký kết kế hoạch phối hợp tổ chức Chương trình giáo dục thực tiễn “Góc nhìn chân thật - Thức tỉnh tương lai”, lựa chọn một số phiên tòa xét xử có nội dung liên quan đến hành vi vi phạm pháp luật về cho vay nặng lãi, đòi nợ thuê, lừa đảo, chiếm đoạt tài sản để triệu tập đoàn viên, thanh niên dự khán, qua đó giáo dục, nâng cao cảnh giác cho đoàn viên, thanh niên. Phối hợp với ngành Công an tổ chức các buổi tuyên truyền về phòng, chống tội phạm; duy trì và nâng cao hiệu quả các mô hình tuyên truyền phòng, chống tội phạm về “tín dụng đen” như: mô hình “*Hòm thư tố giác tội phạm*”, “*Phiên tòa giả định*”; tích cực rà soát, nắm bắt các trường hợp gia đình có hoàn cảnh khó khăn đang có nhu cầu vay vốn, nhằm tránh mắc vào bẫy “tín dụng đen”. Triển khai mô hình “*Móc khóa an ninh*” (trên móc khóa có số điện thoại đường dây nóng của Trục ban Công an phường, Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường và Bí thư Đoàn phường) nhằm kịp thời nắm bắt, can thiệp, ngăn chặn, xử lý các hành vi vi phạm pháp luật nói chung và tội phạm liên quan đến “tín dụng đen” nói riêng. Thực hiện trình chiếu các clip phóng sự tuyên truyền phổ biến pháp luật về trật tự an toàn giao thông; hậu quả, tác hại của ma túy, “tín dụng đen” và các loại tệ nạn xã hội khác; tìm hiểu kiến thức Luật Giao thông đường bộ qua hình thức đố vui có thưởng... Hoạt động được tổ chức tại các địa bàn trọng điểm, phức tạp về an ninh trật tự, an toàn xã hội; các xã vùng sâu, vùng xa; các trường học; khu vực có đông đồng bào dân tộc, tôn giáo sinh sống; các doanh nghiệp có đông công nhân lao động. Phối hợp với các đơn vị viễn thông Viettel, VNPT tuyên truyền đến đoàn viên, thanh niên, người dân tố giác các số thuê bao mời chào vay “tín dụng đen”, xác nhận khóa các số thuê bao in, quảng cáo trái phép trên tường, cột điện thôn, xóm...

Phối hợp chặt chẽ với NHCSXH thực hiện tốt hoạt động ủy thác tín dụng đẩy mạnh công tác tuyên truyền, tham mưu cho cấp ủy đảng, chính quyền địa phương tổ chức thực hiện kết luận số 06-KL/TW ngày 10/06/2021 của Ban Bí thư Trung ương Đảng tiếp tục thực hiện CT40 về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tín dụng chính sách xã hội; Quyết định 1630/QĐ-TTg ngày 28/9/2021 của Thủ tướng Chính phủ; tuyên truyền, phối hợp triển khai và giám sát việc thực hiện chính sách tín dụng ưu đãi đối với người sử dụng lao động gặp khó khăn do đại dịch Covid -19, chỉ đạo Đoàn thanh niên các cấp thực hiện tốt Nghị quyết 68, 126/NQ-CP của Chính phủ và Quyết định 23; 33/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ; Nghị quyết số 11/NQ-CP của Chính phủ ngày 30/1/2022 về Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội. Phối hợp thực hiện các giải pháp nâng cao chất lượng tín dụng chính sách góp phần nâng cao thu nhập của người nghèo, hộ cận nghèo, hộ mới thoát nghèo, giảm tỷ lệ hộ nghèo một cách bền vững.

4. Đánh giá chung

4.1. Kết quả đạt được

Chỉ thị số 12/CT-TTg ngày 25/4/2019 của Thủ tướng chính phủ ban hành đã nâng cao nhận thức của cán bộ, đoàn viên, thanh niên, nhân dân về các loại tội

phạm, từ đó có ý thức cảnh giác và biện pháp phòng ngừa, đấu tranh với các loại tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động “tín dụng đen”; xác định rõ vai trò, trách nhiệm trong việc nhằm phòng, ngừa, đấu tranh với tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan hoạt động “tín dụng đen”, góp phần nâng cao trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền; sự tham gia của tập thể cán bộ công chức, viên chức, đoàn viên, thanh niên và người lao động trong đơn vị về hậu quả, tác hại, mức độ nguy hiểm của “tín dụng đen”.

Việc thực hiện Chỉ thị đã nhận được sự đồng thuận của các cấp, các ngành, đặc biệt là sự quan tâm chỉ đạo sâu sát của các cấp ủy Đảng và chính quyền địa phương, sự tham gia tích cực của đoàn viên, thanh niên. Việc tổ chức nhiều hoạt động hướng nghiệp, tổ chức các cuộc thi, diễn đàn... đã giúp thanh niên tại địa phương có thể dễ dàng tiếp cận vào các nguồn vay, tổ chức tài chính hợp pháp.

4.2. Khó khăn, hạn chế

Công tác phối hợp giữa tổ chức Đoàn và các ban, ngành trong việc nắm bắt tình hình tội phạm, vi phạm pháp luật liên quan đến các hoạt động “tín dụng đen” có nơi chưa chặt chẽ, do vậy hiệu quả chưa cao, còn mang tính hình thức.

Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra của Ban Thường vụ Đoàn ở một số địa phương chưa quyết liệt, chưa kịp thời. Nhiều cán bộ Đoàn chủ chốt ở cơ sở chưa được tập huấn, chưa có kiến thức tuyên truyền về hoạt động “tín dụng đen”. Cán bộ đoàn thường xuyên luân chuyển, phần lớn cán bộ Đoàn cơ sở yếu và thiếu kỹ năng, nghiệp vụ quản lý vốn vay nên còn lúng túng trong việc tuyên truyền các chính sách vay vốn, hướng dẫn thanh niên lập dự án, vay vốn, tiếp cận vốn... dẫn đến công tác hướng dẫn, theo dõi, kiểm tra giám sát tổng hợp nguồn vốn còn hạn chế. Đội ngũ Báo cáo viên, Tuyên truyền viên tuy đã được tập huấn nhưng không có nhiều kinh nghiệm thực tiễn.

Các cấp bộ Đoàn phải lồng ghép nội dung tuyên truyền Chỉ thị 12/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ vào hoạt động của Đoàn các cấp do kinh phí phục vụ công tác tuyên truyền còn hạn chế. Nội dung, cách thức tuyên truyền, giáo dục pháp luật về phòng ngừa, đấu tranh phòng chống tội phạm, vi phạm pháp luật liên quan đến các hoạt động “tín dụng đen” và tệ nạn xã hội tuy đã được đổi mới nhưng vẫn chưa đáp ứng được nhu cầu, nguyện vọng của đoàn viên, thanh thiếu niên, chưa tập hợp được đối tượng thanh niên có nguy cơ phạm tội cao để tuyên truyền, giáo dục, cảm hóa.

Theo quy định hiện hành, để tiếp cận nguồn vốn vay ưu đãi thì người vay vốn phải là chủ hộ yêu cầu phải có tài sản thế chấp, trong khi thanh niên hầu hết là người trẻ sống cùng bố mẹ, không phải là chủ hộ cũng không có tài sản dẫn đến việc tiếp cận với các nguồn tín dụng đen do không cần thế chấp, không mất nhiều thủ tục.

5. Những nhiệm vụ và giải pháp thực hiện trong thời gian tới

Để triển khai có hiệu quả Chỉ thị số 12/CT-TTg ngày 25/4/2019 của Thủ tướng Chính phủ, Trung ương Đoàn tiếp tục triển khai một số nội dung cụ thể sau:

- Tiếp tục tổ chức thực hiện Chỉ thị số 12/CT-TTg ngày 25/4/2019 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan hoạt động “tín dụng đen”, vận động đoàn viên, thanh niên hưởng ứng tham gia các phong trào, hoạt động do các cấp bộ Đoàn, Hội, Đội tổ chức.

- Đẩy mạnh tuyên truyền về các chủ trương, chính sách tín dụng của Đảng, Nhà nước đối với người nghèo và các đối tượng chính sách khác do Ngân hàng Chính sách xã hội thực hiện thông qua việc ủy thác cho các tổ chức chính trị - xã hội. Giới thiệu các kênh cung ứng vốn tín dụng chính thức để người dân tiếp cận với các dịch vụ tài chính lành mạnh, đáp ứng nhu cầu vốn phục vụ sản xuất, kinh doanh.

- Đổi mới các hoạt động tuyên truyền giáo dục trong đoàn viên, thanh niên bằng nhiều hình thức phong phú, lồng ghép nhiều nội dung phù hợp với từng đối tượng, từng khu vực.

- Phối hợp với các tổ chức tín dụng, đặc biệt là Ngân hàng chính sách xã hội trong việc trao đổi thông tin, đánh giá, giám sát việc thực hiện các quy định pháp luật về hoạt động tín dụng cũng như các chương trình, chính sách tín dụng của ngành Ngân hàng nhằm đảm bảo người dân, đặc biệt là các đối tượng khó khăn được tiếp cận các dịch vụ tài chính một cách toàn diện, góp phần hạn chế tín dụng đen.

- Tăng cường triển khai công tác tập huấn, bồi dưỡng nâng cao kỹ năng nghiệp vụ về công tác tín dụng cho đội ngũ cán bộ đoàn cấp cơ sở, đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên, Tổ trưởng Tổ tiết kiệm và vay vốn do Đoàn thanh niên quản lý.

- Phối hợp với ngành chức năng giám sát tại địa bàn khu dân cư, vận động cán bộ, đoàn viên, thanh niên và Nhân dân tham gia tố giác, đấu tranh, lên án đối với các cá nhân, tổ chức hoạt động “tín dụng đen”, cho vay nặng lãi; tổ chức và phát động các phong trào, huy động cán bộ, đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên và người dân phối hợp với lực lượng chức năng ra quân tháo gỡ băng hiệu, tẩy xóa tờ rơi quảng cáo liên quan đến “tín dụng đen”.

- Xây dựng và nhân rộng các mô hình hay, điển hình tiên tiến trong việc tham gia xây dựng phong trào cụm dân cư, trường học không có các loại tội phạm và tệ nạn xã hội; xây dựng xã, phường, thị trấn, cơ quan, đơn vị không có tội phạm, đặc biệt là các hoạt động vi phạm pháp luật liên quan đến “tín dụng đen” và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc. Đẩy mạnh tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, tạo môi trường văn hóa lành mạnh cho thanh thiếu niên.

- Tiếp tục làm tốt công tác phối hợp giữa các cấp, các ngành trong công tác quản lý nhà nước về an toàn trật tự, tiếp tục duy trì, tổ chức các đội hình thanh niên xung kích an ninh, giữ gìn trật tự an toàn xã hội, phòng, chống tội phạm và trật tự an toàn xã hội.

- Thường xuyên kiểm tra, đánh giá, biểu dương, khen thưởng các cá nhân, tập thể, tổ, đội, nhóm, câu lạc bộ thanh thiếu nhi có đóng góp tích cực trong công tác phòng, chống tội phạm nói chung và tội phạm, vi phạm pháp luật liên quan đến các hoạt động “tín dụng đen” nói riêng.

Nơi nhận:

- Cục Cảnh sát hình sự (để báo cáo);
- Ban Bí thư TW Đoàn(để báo cáo);
- Các ban, đơn vị phong trào TW Đoàn;
- Các tỉnh, thành Đoàn;
- Lưu VP,VYSC.

TM. BAN BÍ THƯ TRUNG ƯƠNG ĐOÀN

BÍ THƯ

Ngô Văn Cương